

Published and Distributed under permit (No. 104) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Krikščionys darbininkai vienykites! Spieskitės į vienintėlę darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvių Darbininkų Sąjungą

Organas Amerikos Lietuvių R. K. Švento Juozapo Darbininkų Sąjunga
"DARBININKAS"
— Meta —
Išvartinėmis, ketverių ir suhatomis.
Užrašyti metams \$5.00
Bostone ir apylinkėse metams \$3.00
Metams \$2.00
"DARBININKAS"
366 Broadway, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 520.

VOL. VII, No. 110 (690).

SUBATA, RUGSĖJO 24 D., 1921.

Kaina 4 centai

Lietuva Priimta Tautų Lygon

KAS UŽ IR KAS PRIEŠ MUS.

Geneva, rugsėjo 21. — Tautų Lygos plenumas nesitiki, kad Taryba jam paves risti lenkų-lietuvių ginčą dėl Vilniaus. Tokiu būdu tas pailgys plenumo darbą. Taryba savo iniciatyva tą padarė. Tai yra pirmas atsitikimas, kur Taryba pripažino sujungtą jurisdikciją Tautų Lygos Tarybos ir plenumo ginče šitos rūšies.

Tuoju kaip tik Taryba pavedė Vilniaus ginčą plenumui, tai politiškoji plenumo komisija paėmė pasiūlymą Lietuvą priimti Lygon. Prof. Askenazy, lenkų atstovas, griežtai stoji prieš Lietuvos priėmimą Lygon, pamatuodamas savo priešingumą tuo, kad būtų lenkai esą persekiojami Lietuvoje. Jis siūlė pertraukti darbą, bet kai visi komisijos nariai kalbėjo už Lietuvą, tai jis pasakė atsisakyti savo iniciatyvą, jei plenumas priims pasiūlymą komisijai i Lietuvą iširti lenkų padėtį.

Komisijoj balsuojant prieš Lietuvos Lygon priėmimą balsavo tik lenkas Askenazy, rumūnas Jonescu ir jugoslavas Spalaikovič.

BALSAVIMAS LIETUVOS REIKALĖ LYGOS PLENUME.

Geneva, rugs. 22. — Šiandien priimta Tautų Lygon trys naujos valstybės. Jos yra Estija, Latvija ir Lietuva. Tų tautų Lygon priėmimas buvo nubalsuota ši rytą Lygos plenumo posėdyje.

Estija buvo pirmą kartą priimta. Priimta vienu balsu. Jugoslavijos ir Čekoslovakijos atstovai nedalyvavo. Latvija taipgi vienu balsu priimta, bet 10 valstybių atstovai susilaikė nuo balsavimo. Lietuvos priėmimui Lygon niekas nebuvo priešingas plenumo posėdyje. Lenkų delegatas, — kurs komitete griežtai varėsi prieš Lietuvos priėmimą Lygon nedalyvavo dabartiname posėdyje. Čeko-Slovakijos ir Francijos atstovai būdamai posėdyje susilaikė nuo balsavimo.

DERYBOS ŽENEVOJE.

Vašingtonas, IX. 23 d. (Liet. Inf. Biuras). — Lietuvos Delegacija savo konspicijume sutiko, kad Vilniaus sryčiai būtų duota kultūrinė ir administratyvė autonomija. Griežtai atmesdama bendrąjį sprendžiamąjį užsienio politikos organą, Lietuvos Delegacija siūlo perijodines abiejų šalių už-

sienių reikalų ministerių konferencijas ir įsteigimą darbo sekretorijato, kuris neturėdamas jokio sprendžiamosios balsų būty įkurtas politikos ryšiams palaikyti. Toliau Lietuvos delegacija sutinka padaryti su lenkais militare apsigynimo konvenciją prieš hendrus prišius, bet tik tuomet jei didžiosios valstybės pripažins Lietuvos ir Lenkijos sienas. Lietuva nesipriešina padarymui ekonomines sutartis su Lenkija, bet ji nesutiks panaikinti muitų sieną. Šita sutartis turėtų būti galima panaikinti dviejų metų bėgyje pareiškus apie tai norą vienai susitariusių šalių. Vienok lenkų delegacija su šiais pasiūlymais nesutinka ir laikosi pirmojo projekto. Tautų Sąjungos Taryba nutarė pasiūlyti abiem delegacijoms galutinai priimti antrąjį P. Hymanso projektą, jei jos nesutiktų jo priimti, tai referuoti klausimą Tautų Sąjungos plenumui.

LIETUVA BUS PRIIMTA TAUTŲ SĄJUNGOJE.

Vašingtonas, IX. 22 d. (Liet. Inf. Biuras). — Seštoji Tautų Sąjungos Komisija, kuriai yra pavesta tyrinėti norinčių įstoti Tautų Sąjungon valstybių prašymai, yra nutarusi pasiūlyti Tautų Sąjungos plenumui Lietuvos prašymą patenkinti ir priimti ją į Sąjungos narius. Šiomis dienomis galutinai šį klausimą sprendžia Tautų Sąjungos plenumas.

TAUTŲ SĄJUNGA SPRENDŽIA LIETUVIŲ LENKŲ GINČĄ.

Vašingtonas, IX. 20 d. (Liet. Inf. Biuras). — Šiandien gautomis žiniomis Lietuvos delegacija priėmė paskutinį P. Hymanso projektą su pataisomis valstybinės kalbos, kariuomenės rekrutavimo ir kantonų klausimais. Lenkų delegacija griežtai su tomis pataisomis nesutinka. Klausimą šiaandien sprendžia Tautų Sąjunga.

LIETUVA BUDRIAI DABOJA, KAD DERYBOSE SU LENKAIŠ NEBUTŲ UŽGAUTAS JO SUVERENITETAS.

Vašingtonas, IX. 20 d. (Liet. Inf. Biuras). — Eiant deryboms Ženevoje vi-soje Lietuvoje jaučiamas pakilęs ūpas. Miestuose, miesteliuose žmonės renkasi į mitingus ir nervingai laukia žinių iš Ženevos. Pavyzdžiui, užvakar rugsėjo 18 d. Vilka-viškyje susirinko 5 tūkstančiai žmonių į mitingą ir iškilmingai pasižadėjo remti valdžią ligi paskutiniųjų kad tik valdžia apgintų Lietuvos nepriklausomybę, ne-

atiduotų Vilniaus lenkams ir atsisipirtų nuo unijos su Lenkija sudarymo. Jei dabartinė valdžia to padaryti nesugebėtų, Seimas turėtų tuojau ją pašalinti ir pstatyti kitą vyriausybę.

DEL CENZUROS LIETUVOJE.

Washingtonas, IX. 14 d. (Liet. Inf. Biuras). "Lietuvos Ukini-kas" atsakydamas į savo skaitytojo paklausimą dėl laisvės cenzuravimo, šiaip sako: Lietuvoje "yra tikrai karinė laisvės cenzūra. Jeigu Tamsta gamni laisvės nuo kokio nors komunisto, tai gal juos ir cenzurpja. Šiaip nei pašto, nei geležkelio stočių tarnautojai neturi teisės atplėsti laisvės ir skaityti. Jeigu Tamsta matai taip darant, tai skuskie Pašto valdybai Kaune." Del laikraščių, tai Lietuvoje taip pat yra tikrai karo cenzūra, kuri, esant karui, padėdai, prižiūri, kad laikraščiai neskelbtų tokių žinių apie Lietuvos kariuomenę, kurios būtų reikalinga žinoti priešui.

VOKIEČIŲ LAIKRAŠTIS APIE GRĮŽTANČIUS AMERIKOS LIETUVIUS.

Washingtonas, IX. 14 d. (Liet. Inf. Biuras). Lietuvos Vokiečių laikraštis "Litauische Rundschau" savo straipsnyje "padėtis Lietuvoje" ("Die Lage in Litauen") mini grįžtančius Amerikos lietuvius, kaip žymų faktorių Lietuvos atstatyme. "Lietuvos atstatymui," sako laikraštis, "turi didelės reikšmės dabartinis grįžimas Amerikos lietuvų iš Suvienytų Valstybių, kurie atsineša su savim netiktai turtingos praktikos ir žinių, ypatingai prekybos ir racionalaus žemės ūkio vedimo srityse, bet ir suteikia šaliai naujų žymių lęšų."

NORWOOD, MASS.

RENGIAMA PUİKŲ KONCERTA L. Vyčių 27. Choras po bado-vyste P. M. Kailimo rengia nepaprastai puikų koncertą. Jis įvyks nedėlios vakarė, rugsėjo 25 d. poabžnytinėj svetainėj. Prasidės apie 7 val. vak. Choras smarkiai mokinas ir galima sakyti, kurie jį iš girs tame koncerte tikrai gerėsis. Nors viršminėtas Choras neseniai susiorganizavo, bet galima sakyti, kad geriau padiduoja negu senieji. Susideda iš jaunų, energingų vaikų ir merginų, o žinote kad jauni daug gali. Jei netikite, atelkite ir persitikrinkite. Programos susidės iš 34 šmotelių. Be to dar bus ir svečių — solistų. Atvyks garsieji dainininkai iš Cambridgias V. Šereika ir S. Panra. Manome, kad nei vienas Norwoodietis neliks iš koncerto neatsilankęs.

Rengėjų Draugas.

Nuo trijų dalykų negali žmogus išsisaugoti: nuo neprašyto patarimo, nuo moters ir nuo mirties.

PASIBIAURĖJO ISPANIS.

NUPEIKĖ BULIŲ KOVĄ.

Geneva. — Tautų Raudonojo Kryžiaus sostinėje reikiama didelė pasibaurėjimas Ispanijos Raudonojo Kryžiaus už tai, kad jis rengia bulių kovą savo naudai. Bulių kovos rengiamos naudai sužeistų kareivių Moroke.

NEATVYKS.

Berlin. — Maximilian Harden, garsusis Vokietijos laikraštininkas ir kalbėtojas ketino vykti Ameriką. Bet savo pasiryžimą atšaukė ir nevyks.

ISVEŽE MAISTO.

Ryga. — Amerikos šelpimo administracija išleido traukinį iš 28 vagonų su maistu į Kazanę. To maisto užteks išmaitinti 50.000 vaikų per vieną mėnesį.

NELEIS UŽSALTI PRIEPLAUKAI.

Moskva. — Valdžia paskelbė, jog Petrogrado prieplaukai šią žiemą neleis užsalti. Delto iš Sibiro bus atgabentas vienas laivas ledums laužyti, du iš Anglijos ir keletas iš Finlandijos.

ANGLIJOS NOTA RUSIJAI.

London. — Anglijos valdžia pasiuntė Rusijos valdžiai aštrią notą, kur bolševikų valdžiai prikišama agitacija prieš Angliją Centrinėje Azijoje ir Afganistane. Reikalaujama pasiaiškinti. Anglijai ir Rusijai padarius pirklybos sutartis, abi šalys pasižadėjo nevesti propagandos viena prieš kitą. Tai Anglija dabar prikiša bolševikams pasižadėjimo laužymą.

KALTNAMAS PAČIOS NUŽUDYME.

Seattle, Wash. — Mahoney, 38 metų amžiaus, įtartinai nužudyme pačios 67 metų amžiaus. Jis ją vedė delto, kad ji turėtų \$200.000. Pereito balandžio 16 d. ji nežinia, kur dingė.

LEDAI RYME.

PO GIEDROS AUDRA. Rymas. — Po didelių kaitrų oras staiga atvėso ir užėjo baisiausias lietus su ledais. Gatvės virto į upes. Namų rūšiai pribėgo vandens. Užlietas buvo ir Vatikano rūšys. Ledų krito teip daug, kad nuo jų plūzo stogas Di Santo Spirito ligoninės.

DAUG UŽMUŠTŲ IR SUŽEISTŲ.

BAISI NĖLAIMĖ.

Mayence, Vokietija. — Ohemiškoj dirbtuvėj mieste Oppau ištiko baisi eksplozija. Žuvo 1.400 darbininkų dirbtuvėj ir antra tiek sužeista. Veik visos miestas griuvėsiuose nuo baisios eksplozijos. Tai viena iš didžiųjų pasaulinė istorijoje nelaimių. Eksplozija pajuto ir aplinkiniai miestai. Sudrebėjimas jaustas už 35 mailių. Manheime, kurs guli už 13 mailių nuo Oppau sutrūko visi langai, keletas žmonių užmušta ir 36 žmonės sužeisti.

VEDĖ SEPTINTU KAETU.

Atlantic, Ga. — Fred Harris, 90 metų amžiaus, vedė septintą pačią ir visos buvo sesers. Jų tėvas Peter Yost yra iš Milwaukee. Pirmiausia vedė vyriausią Yosto dukterį, o paskui pačią kitą. Penkios paskutinės buvo našlės. Paskutinioji pati yra 78 metų amžiaus ir jau du syk buvo ištęjęs.

NELAIME.

Lawrence, Mass. — Dvi mergaitės, 8 ir 6 metų amžiaus, bėvosios su dėgtukais. Vienam dėgtukui užsidėgus užsidėgė vienos mergaitės drabužiai. Abu tėvu buvo dirbtuvėje. Į mergaitės klinkamą atbėgo kaimynai ir išgelbėjo nuo mirties. Tėvai vadinasi Vutykiras, gyv. 271 Chestnut St.

LAPKRIČIO 11 DIENA ŠVENTĖ.

Washington. — Prezidentas Harding amiestijos dieną lapkričio 11 d., paskirs visuotinę šventę. Tą dieną atsidarys nusiginklavimo konferencija. Po visus miestus bus demonstracijos, kad visam pasauliui parodyti konferencijos svarbą. Tą dieną bus tik atidarymas konferencijos.

KĄ BELGAS BĖTYRĖ RUSIJŲ.

Bruselis. — Vienas Belgijos finansistas buvo Rusijoj ir sugrįžęs papasakojo indomų dalykų. Sako, kad jei bolševikų valdžia išleisdžia nekoministą, tai jį gerai aprūpina, kad jam išrodytų, jog Rusijoj viskas gerai. O kai išleisdžia iš kitur koministą, tai parodo viską taip, kaip yra. Todel ir padidėja tas, kad nekoministai, atsilankę Rusijoj labai prielankiai pakalba, o tikras koministas kartais grįžta su didžiausiu apsigyvimu ir pasmerkia Rusijos valdžią.

DARBININKŲ REIKALAI

ANGLIAKASIŲ SUVAŽIAVIMAS.

Indianapolis, Ind. — Atsidarę pusmetinis angliakasių suvažiavimas. Delegatų yra arti 1.500. Sveikino valstijos gubernatorius ir miesto majoras.

DARBININKŲ VADAI REIKALAUJA DAUGIAU VALIOS.

London. — Anglijos organizuotų darbininkų vadai pradėjo nurodinėti, jog reikiama mainyti taktiką kaikuose atsitikimuose. Todel reikalas pasirodė po didžio ir nepasekmingo angliakasių streiko. Tris mėnesius darbininkai streikavo ir susitakė išlygomis, kurias darbininkų vadai išanksto patarė priimti. Bet tada eiliniai darbininkai tam priešinos ir streikas tęsėsi, o tęsėsi be naudos. Todel dabar darbininkų vadai aiškina, kad darbininkams jais labiau reikia pasitikėti ir daugiau jiems valios duoti.

NUPIGINO PERGABENIMĄ.

Washington. — Iš Kalifornijos ir kitų vakarinių valstijų pergabenimas vaisių ir daržovių geležinkeliais nutrauktas ant 18 nuos.

NUSIBODO ŽODŽIAI.

Washington. — Tobin, Amerikos Darbo Federacijos išdinininkas, rezignavo. Tobin pasakė: "Mes kenčiame nuo perdidelio kalbėjimo Washingtone. Ko bedarbiai nori yra darbas, ne paduginimo kalbos." Tobin sako, kad Gompers, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, galis tik kalbėti ir kalbėti. O nieko negalys atlikti del bedarbių.

ATAKAVO DISTILERNĖ.

Bloomfield, Ky. — Virš 20 ginkluotų vyrų su aštuoniais automobiliais užatakavo distilerne. Nuėjo sargybą, išbriovė vidun ir pasivogė degtinės už \$12.000 pabėgo.

ŽYDAI NIEKO NEPEŠĖ.

Pereitą pamedėlį žymus žydų veikėjai buvo atsilankę pas majorą prašyti uždrausti pardavinėjimą Fordo laikraščio "Dearborn Independent." Tą konferenciją šaukė majoras delto, kad jis daug prašymų gavo uždrausti minėtą laikraštį, nes jis esąs prieš žydiškas. Majoras atėjusiems žydams pasakė, akd neturįs jokios legalės teisės uždrausti to laikraščio pardavinėjimą.

PASKOLA EX-KAREIVAMS.

Melburnas, Australija. — Australijos valdžia buvo paskelbus \$50.000.000 paskolą ex-kareivių naudai. Tai bo-nai tuoj buvo išpirkti ir visa minėta suma bus išleista ex-kareivių reikalamis.

GAL IVES SVAIGALŲ MONOPOLIJĄ.

Geneva. — Šveicarijos mieste Lozanoj anti-alkoholiniame kongrese buvo užsikiama minti apie alkoholio vertę medicinoj. Šveicarijos daktarų Sąjunga tam tikrų memorandumu atskleidė streiko. Šveicarijos valdžia įvesti prohibiciją tokią, kokią yra Suvienytose Valstijose. Bet kadangi hotelių savininkai kol kas labai galingi palai-kyme svaigalų, tai prašoma valdžios paimti svaigalų biznį iš savo rankas.

SVARSTYS NEDARBA.

Washington. — Prez. Hardingo sušauktoji konferencija nedarbo klausimui svarstyti susirinko ateinančią pamedėlį. Taip skelbia koinercijos sekretorius Hoover.

RUSIJOS PASIUNTĖ NIS VOKIETIJŲ.

Berlin. — Leonid Krassin ir Lunačarski atvyko iš Rygos Berliun tartis apie užvedimą prekybos tarp Rusijos ir Vokietijos.

NEISTENGĖ ATSLAIKYTI.

London. — Graikų kampanija Mažojoj Azijoj apsi-stojo del ginklų ir amunicijos stokos. O turkai to turi užtektinai. Todel graikų jėgos turėjo apsikasti ir bandyti atsilaikyti per visą žiemą. Tuo tarpu rengtis pavarai pradėti ofensyvą, jei per tą laiką nebus sutai-kyta.

LAISKELIAI LIETUVON

Su gražiausiomis ir naujausiomis eilėmis ir pasveikinimais gaunami "Darbininko" kunygnė. Tai yra naujausias laidos laiskelias:
1) Pas Broli,
2) Pas Sesi.
3) Pas Tėvelius.
Tinka visiems:
1) Lėk balandį ir tą šali.
2) Ak, tie lenkai, tie judosiai.
Pasiūdo pigiai:
1 tuosius laiskelius ir kon-
vertus \$5c.
100 laiskelių ir 100 kon-
vertų \$1.75
Su užsakyme siųskite ir
pinigus.
"DARBININKAS,"
366 Broadway,
Boston 27, Mass.

SocialėSavaite Tuluzoje.

(Tėsinys)

P. Duthoit, nurodymas daug sąžinės betvarkisčių, sako: "Šios pražūtės aktyvaizdoje nebūkime paprastais tik gydytojais, bet atmintume, kad katalikai privalo rodyti visą tą, ką jų veikiantis tikėjimas pajėgia!"

IVYKIAI IR DĖSNIAI.

P. Jean Terrel, redaktorius "Chronique Sociale de France," išdėstė savo asmeninį tyrinėjimą apie: *Išnaudojimo neteisęs atsitikimus visuomeninėse santykiuose*, (gautamas pelnas iš negamingo darbo be jokio jame įdėto darbo, be jokio įsėdimo, be jokio pavojaus); o labiausia apsimainymuose (prekyboje). Jis nurodo liuosai su tikrąjį sutarčių neatlikimą, kas kenkia visam ekonominiam veiksmui. Paduoda skaitlinčius pavyzdžius iš aiškiai perdėtų grynų uždarbių arba neteisėgai padidintų. Stengiamos nustatyti teisingą kainą, jis eina prieš liberalus ekonominius, kurie paduoda, kaip kainos teisinga sutartį, liuosą abiejų pusių derybą. Abiejų derybų pusių liuosybė nevisuomet jam rodosi lygi ir jis paduoda, kaip tvirtą pamatą teisingai kainai, tai visų padarytų išlaidų grąžą, kurios nereikia sumaišyti su kasdienine kaina, kuri gali būti mažesnė už išlaidas arba didesnė.

P. Terrel, gvildendamas padarytų ekonominių neteisėbų pasekmes, prieina prie šios išvados: kad ir tai visuotinis kainų pakilimas, o jų pakilimas išaukė alų pakilimą. Alų gi pakilimas kenkia patiems algininkams, nes jos nevisuomet eina kartu su daiktų pabrangimu ir jos išsaulia išlaidų perdėjimą. Algininkai tampa išlaidesni, o pardavėjai papranta vis branginti daiktus. Galutinai dar yra dvi įdomi žmonių padali, kurios nesinaudoja iš šios brangenybės, tai dar nedirbantys vaikai ir daugiausia nebegalintys dirbti "seniai," kurie gyvena iš išsitarauto senatvės užlaikymo arba iš savo sutaupytės. O skaitlingos šeimynos tai labiausia kenčia, nes joms pridėdamos sulgi vaikų algos vis mažesnės, kuo šeimynos narių skaitlis didina. Mat už pirmus vaikus pridėdama daugiau, negu už sekančius. Valstybinių tarnautojų pragyvenimui ir algoms brangstant, valstybinės apkrovos didėja. Ši valstybinė našta padaro nepakenčiamai sunki visiems mokantiems ir daugiausia visuotinę kentėjimą.

Didelis kainų nupuolimas turi taipogi nemažias svarbias pasekmes. Nes, kada kasdieninė kaina nusileidžia žemiaus išlaidų kainos, gamintojai visai sustabdo išdirbystę ir bendra padėtis pasunkėja dvigubai. Kapitalai, negaudami užtektinio atlyginimo grynų uždarbių, nyksta ir išdirbystė visai sukripta. Taip galima eiti nuo brangenybės krizio ir atpigimo krizį tol iki teisybės įkūnijimas apsimainyme neprives prie ekonominės ramybės.

Tėvas (jezuitas) Cavallera, Lyono katalikų universiteto profesorius aptaria teisingą kainų teologijos žvilgsnį. Jis sako, kad teisinga kaina yra toki kaina, kuri atitinka teisybės reikalavimus apsimainymo (mainos) santykiuose ir, iš dorinio atžvilgio, yra lygumas atsinešimo to, kas ekonominiai vadinama "verte." Kiekviena kaina bus teisinga, kuri sutinka su objektive verte (bendraverde). Kaip praktiškai taisyklę vertei nustatyti, skolastikai (katalikai) Šv. Tomo filosofijos pakraipos teisingai daleidžia bendrą nuomonę, tai yra bendra vienos apylinkės užduotautos visuomenės nuomonė apie teisingą kainą. Šičia yra bendra nuomonė netik gamintojų arba išdirbėjų, bet ir suvartotojų. Jų nuomonės bendrumas sudaro prekivietės teisingą ir bendrą kainą. Šis aptarimas atmeta kainos mainymus, kurie tankiai patina iš skubaus priekųj reikalavimo arba iš pardaviko paimto monopolio (parduoda tik jis vienas). Nes, priešingai, kiekviena tikra valgomųjų daiktų pėmašina vertėje, privalo atitikti teisingos kainos pėmašinai.

Sventi Bažnyčios Tėvai ir daktarai labiausia buvo stisrūpinę paskolos ir skolinio klauosio pavojaumi, kuriame lengvai išsiskverbia skolniko išnaudojimas. Bažnyčia visuomet laikėsi griežtai tokio dėsio, kad paskola nieko daugiau negali teikti skolintojui, negu paskolinto daikto grąžinimo teise arba jo lygyvė, be jokios pėdo teises sudarymo (nuošimė). Paskolai platinantis įvairiose išvaizdose, galima rasti iš-

se veiksmuose ir gryną spekuliacijos (neteisingo uždarbiavimo) pėsidūmį; apgaulytę, tokio pelno ieškojimą, kuris nėra lygus nei suteiktam patarnavimui, nei sunaudotam darbui. Reikia ypatingai tą visą pritaikinti pinigais, kurių išnaudojimas neteisėbės tankumas stač išrišimo klausimą ir socialės ekonomijos katalikų mokyklos yra visokeriopai jį išrišusios.

Vieni, senų teorių (mokslų) laikydamos, atmeta pinigų gamingumo ypatybę ir jie piniguose nieko daugiau nemato, kaip paprastą apyvartos dalelę; kiti gi mato piniguose daugiau: tikrą kapitalą, gėmīgą daiktą, kaip kiekvienas kapitalas ir labai teisingai galinti būti paskolos sutarties daiktų tokioje pat prasmėje, kaip namas arba mašina. Gal būt, kad visuotinai daleisti dėsni, kaip bendradarbiystės medžiaga arba kaip mainos pamatinis priežastingumas, galėtų kiek nušvesti šį pinigų klausimą.

Bažnyčios teisių kodeksas pritaria kasdieniniam pinigų veiksmui ir teisėtiną jų išvirstinę prasmę, kurią jau nuo seniai teologai daleido.

Tėvas (jezuitas) Dubrue pasakė labai žymę kalbą: *Bažnyčios mokslas apie turtų naudojimą*. Turtai yra teisėtinai būtinai reikalingi gyvybės užlaikymui, žmonijos platinimuisi, bet jų suvartojime, kad žmogus nebūtų prie turtų akiai prisirišęs ir kad jis galėtų save pilnai valdyti, tą gali tik žmogui įkvėpti vienintelė Jėzaus Kristaus mėlė. Turto įgijimas yra teisėtas dalykas, bet jis yra nuo teisingumo prigulimas, kaip socialų veiksmą turis. Turto išteklius (liekanos) privalo būti duotos tiems, kurie jo yra reikalingi. Davimo gausumas yra sąkutojamas išteklių ir reikalais. Kad gerai suvartojus šio pasaulio turtus sulig bendrųjų Bažnyčios teisių nurodymų, reikia būti liuosu nuo jų.

EKONOMISTU DIENA.

P. Emile Gounot, Lyon'o katalikų universiteto teisių skyriaus ir prekybinės mokyklos profesorius, skaitė labai įdomią paskaitą: *neleistina spekuliacija* (neteisingas uždarbiavimas).

Plačiausio žodžio prasmėje spekuliacija yra tai pelno ieškojimas, uždarbio išskaitliavimas. Šis gryno uždarbio gaudymas paeina iš prekių ir kitokių vertybių kainų stovio permainos. Žinoma yra ir visai leistina spekuliacija, kada ji yra protinai ir teisingai varoma. Ji gali būti net gera patarėja, jeigu ji, kaip gera ūkininkė, kuri rūpinasi rytojaus diena, padaro rytojui išteklį tame laike, kada kasdien suvartojamų daiktų yra pilna ir pigu. Prekininkas labai protinai daro, kad jis prisiperka daug ir pigiai visokių reikalingų prekių, o paskiaus, kada visuomenė yra šių daiktų reikalinga, jis parduoda juos ir tokiu praktišku būdu jis atlieka toliau savo socialų veiksmą visuomenės reikalams patenkinti. Jis šičia ieško tik iš savo veikimų gauti daugiausia leistino gryno uždarbio. Kada prekėja (pirkliai) daro užpirkimus atieities sutartimis tuoju užbaigtomis pratešiamomis, kad aprūpinus pramonės ir prekybos teisečius ištekliais, tai netik kad toki spekuliacija yra leistina, bet ji dar turi neabejotiną socialę naudą. Bet yra taipogi, kaip mes labai gerai žinome, ir neleistina spekuliacija. Ši neleistina spekuliacija nėra toki, kokią yra parodė kai kurie teisiniai. Vienas tik paprastas įvykis, kad rasta neapsakomai dideli pėnai jau apkaltinta spekuliacijoje, arba taipogi yra visai neteislinga, kaip kad kai kurie dabartiniai teisių patėikimai, kurie siekia suverti persiengimą spekuliacijoje kaip "nepaprasto pelno gavimas." Neleistina spekuliacija bus tik tada, kada yra neteisingas grynas uždarbis (pelnas). Jis yra esybiniai neteisėbė ir toji neteisėbė gludi ar tai pačiame numatoma veiksmo (išnaudojimas vieno iš susitariančių kituomi: profesinės grupės dēto, kad ji veiksmo nežino, arba ištisos net visuomenės, tyčia išsaulka brangenybę, atpigimo prilaikymas, kainos augstumo palaiikymas melagingomis sutartimis, daromos suirūtos rimtai profesinei prekybai prieptolamais spekuliantais ir tt.

Adomas Vilimas.
(Bus daugiau)

Ar religija privatinis dalykas?

Žmogus privalo religiją gerbti. Kas to nedaro, kas religiją skaito antreiklū dalyku, tas visai jės neturi. Dievas galimas žmogaus širdyje su daug kuo, tik negalima, kas jis būtų tenai antrojo vietoj. Tas, kuris skiria Jam antroją vietą—jokios neskiria.

Rusinas.

DARBININKAS (THE WORKER)

Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithography Co., Association of Labor, BIRMINGHAM, ALABAMA.

Subscription Rates: Single copy 5c. A year in advance \$5.00. A year in advance \$5.00.

Entered as second-class matter Sept. 1915 at the post office at Boston, Mass. under No. 107, March 5, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

Viso pasaulio darbininkai! Mūsų Kristuje, po Bažnyčios vėliavą, visuomenę gelbėti.

L. D. S. SESTAJAM SEIMUI.

Draugai darbininkai! Lietuvos darbo žmonės, susijungę vienon krikščioniškon organizacijon kuria yra "Lietuvos Darbo Federacija," karštai sveikina šį Amerikos Lietuvų Darbininkų Sąjungos seimą, ir linki, kad šis suvažiavimas padėtų stiprinti pamatus broliškam mūsų susijungimui. Sveikindami Jus linkime taip pat, kad šis Seimas atrastų naujų kelių ir priemonių darbo žmonių būviui pagerinti. Draugai Darbininkai! Šių metų visuotinėje Lietuvos Darbo Federacijos skyrių atstovų suvažiavime buvo atsilaukęs Jūsų organo "Darbininko" redaktorius p. Gudas. Mes sutikome p. Guda dideliu džiaugsmu ir karštai šiltimi, kad Jūs, gyvenantieji Amerikoje, mūsų gyvenanti Lietuvoje greitai sujungsim savo dvasines ir materiales pajėgas mūsų idealams įvykinti, mūsų Tėvynei atstatyti. Delto, sveikindami šį Jūsų Seimą mes tikime, kad Jūs greitai laiku surasite būdų ir priemonių nuolatiniam kontaktui palaikyti su Lietuvos Darbo Federacija. Reikia pasakyti, kad iki šiolei to kontakto tarp Jūsų ir mūsų per mažą tebuvo. Kas čia kaltas, mes apie tai nekalbėsime. Tuo reikalu mes tegalime tik konstatuoti, kad be pasikeitimo vienu kitu laišku iki šiolei nieko dar nėra padaryta. Mes turime prisipažinti, kad daugelis ir negalėjome padaryti. Nes Jums patiektis gerai yra žinoma, kokias sutikusias kovas mes turime vesti su savo Tėvyne neprieteliais; iš kitos pusės, mūsų pajėgos plačioj pradžioj buvo menkos. Taip kad vienam asmeniui tekdavo dirbti kelečių darbų ir po 18 valandų į dieną. Ir visos tos mūsų pajėgos turėjo būti kreipiamos kovai su mūsų vidaus ir išoriniais neprieteliais. Kovą buvo sunki ir darbas buvo milžiniškas. Tas sunkumas dar labiau didėjo ir delto, kad šios būvome nepalyginamai sunkesnėse materialiose sąlygose. Mūsų bauriausie priešai bolševikai nuolat gaudavo ir tebegauda didesnes pinigų sumas iš Ma-

kyvos ir kitų šalių bolševikų. Jie visur veikia papirkimu. Ir tik ašiai energingam mūsų veikimui ašiai nesudrums-tam mūsų darbininkų protui, ašiai karštai mūsų darbo žmonių Tėvyne meilei, mūsų pasigėkė laimėti kovą! Taip, Draugai Darbininkai, sveikindami Jus šiame seime mes galime drąsiai sakyti, kad iki šiol mes kovą laimėjome. Paskutiniai rinkimai į Savyvaldybes Lietuvoje parodė tai aiškiausia. Kūhė per šiuos rinkimus bolševikuojantieji elementai nustojo puse to, ką pernai turėjo. Jų vietos užėmė Lietuvos Darbo Federacijos atstovai! O kituose Lietuvos miestuose, kur ypač daug bolševikai darbuvo, kaip pavyzdžiui: Šiauliuose, Panevėžyje, Marijampolėje, Vilkaviškyje ir kitur mūsų atstovų yra absoliuti dauguma. Bolševikai ten gavo tik vieną kitą balsą. Mūsų organizacija lidėja, į jos tarpą nuolat įeina naujų pajėgų kaip iš paprastų darbininkų taip ir iš inteligentų tarpo. Savo tarpe mes turime daug žmonių baigusiu augstąjį nokslą: juristų, daktarų, inžinierių, publicistų ir tt. Šių dienų didžiausiu mūsų rūpesčiu yra tai sustiprinti masų tų pozicijų, kurias mums teko iškovoti ir kraš-o atstatymo darbas. Pirmojo eilėj čia turime galvojti žemės reformą. Tiesa, Steigiamasis Seimas pagrindinį žemės reformos įstatymą tēa priėmęs dar tik antruoju skaitymu. Ir tik galutinai įstatymą priėmus prasidės žemės reformos vykimas. Bet nereikia manyti, kad iki šiolei pas mus n žemės reforma vykinama vairiais įstatymais ir valdžios žinion yra pūti pusė visų Lietuvos žemės. Iš jų arti 200.000 yra pavesta dvarų darbininkams arba smulkiems mažas žemiams. Tiesa, jie kol kas žemę naudoja nuomos teisėmis. Bet išėjus pagrindiniam žemės reformos įstatymui mes paskelbsime juos sklypų savininkais. Jie ai žino, ir delto naudojasi žeme, kaip tikri savininkai. Statosi trobas, perkasi inventorius ir tt. Savaimi ašius, kad ekonominė jų padėtis yra silpna, taip pat silpna ekonominė padėtis bus ir tu, kurie dar gaus žemės ateityje. Suteikimas jiems pagalbos isikurti ūkius yra didžiausiu mūsų rūpesčiu. Čia mes numatome reikalo steigimo ūkio kooperatyvų, sąvartarpių šelpimo kredito įstaigų ir tt. ir tt. Šių metų visuotinis metinis Darbo Federacijos skyrių atstovų suvažiavimas yra nutaręs, kad grįžtantieji iš Amerikos lietuviai darbininkai turi teisės gauti žemės toms pat sąlygoms kaip ir visi kiti Lietuvos bežemiai ir mažžemiai. T. y. arba išsipirkti, arba už grynų pinigų. Tas mūsų nusistatymas yra St. Seimo priimtas. Pažymėtina, kad imant žemės rinkos kainą, už grynų pinigų bus nuleidžiama vienos tos kainos trečdalis; jol, pavyzdžiui, kuris sklypas būtų įkainuotas 900 dolerių, tai įsigyjantį tenokis tik 600 dolerių.

Į šitą atsitikimą kaip ir į visą žemės reformą mes kreipiame ypatingos Jūsų dėmes. Mums rūpi, kad dalinamoji žemė patektų ne į kieno kitų, bet į lietuvių rankas. Turėdami gi vieną kitą dolerį žemės Lietuvoje Jūs visuomet galite gauti. Del to, sveikindami Jus šiame suvažiavime, mes norėtume, kad žemės reformos klausimas Lietuvoje būtų Jūsų nuolat gvildinamas. Nes mums buvo ir tebėra aišku, kad be Jūsų pagalbos praveisti žemės reformą Lietuvoje, praveisti taip, kad ta reforma išeitų Lietuvos darbo žmonių ir Lietuvos respublikos naudai,—be Jūsų pagalbos tas sunku bus pasiekti.

Tai, Draugai, vienas kitas bruožas tų didžiųjų darbų, kurie stovi dar nenu-dirbti ir kurių nudirbimui mes karštai ir širdingai kviečiame Jus mums padėti, kviečiame tulkon. Reikia žinoti, Draugai, kad visi mūsų Valstybinio gyvenimo darbai yra skubūs, jie yra tokio pobūdžio, kad nepravėdus jų šiandien ar rytoj, vėliau gali atsirasti sunkumų ir kliūčių. Šiandien mūsų kaimynai Rusai, Vokiečiai ir lenkai, ir delto negalidaryti jokios įtakos, jokio spaudimo dėl mūsų susitvarkymo viduje, ypač negali kliudyti praveisti mums žemės reformos. Ateityje gi gali atsirasti tam labai rimti kliūčių. Ypač tas kliūtis stengsis sudaryti Lenkai. Delto neatidėliojant Jums reikia apsvarstyti kuo Jūs galite prisidėti prie skubaus ir tikslaus žemės reformos pravedimo Lietuvoje. Iš kitos pusės, mes nuolat turėsime savo politinių priešių viduje, kurie truks mūsų darbus. Steigiamasis Seimas dabar praves pagrindinius šalies tvarkymo įstatymus. Gi paprastas parlamentas vykins juos gyvenime. Del to mums svarbiu laimėti rinkimus ir palin-prastąjį parlamentą. Rinkimų kova agitacija jau pradėdė. Ir čia reikalinga būtina Jūs parama. Ir mes giliai tikime, kad tos paramos iš Jūsų susilauksime. Sveikindami šį Amerikos Lietuvų Darbininkų Sąjungos Seimą, mes dar vieno labai norėtume, būtent, mes norėtume būti suprasti, išes žinom, kad apie mus daug pas Jus yra mlo paleidę, apsaunkdami mus bolševikais. Del to mes norėtume kuo ankščiau susi-Jums kontaktą, kad Jūs aiškiai galėtumėte suprasti tai, dėlko mes kovojame, ir tai, kaip mes kovojame. Palaiikdami nuolatinius ryšius vieni su kitais mes lengvai to atsiėksime. Trumpai tariant, mūsų pozicija Valstybiname ir visuotiniame gyvenime iki šol taip atrodė. Iš pat pirmųjų mūsų Valstybės įsikūrimo dienų, mūsų tenka kovoti, iš vienos pusės, su Komunistais, iš kitos, pusės su mamoniz-mu. Komunistai atstovauja bolševikai arba jį papirkintieji agentai, mamonistai gi palaiko Pažangos partiją, žemdirbiai ir visi dvarininkai. Mes pasirinkom aukso viduri, juo šiom ir šiom te-

liau. Mes pasirinkom sau teisės ir krikščioniškojo teisingumo kelią, ir juo eina šiandien absoliuti Lietuvos visuomenės dauguma. Nei komunistai nei mamonistai mes nenušilenkėme ir nenušilenksime. Tačiau, pasirinkdami teisės ir teisingumo kelią ir išplėsdami jū-turinį iki aukščiausio laipsnio, mes gerai suprantam, kad mūsų sunkių kovų darbas dar toli gražu nėra baigtas. Ir komunistai ir mamonistai dar smarkiai mus tebepuola ir trukdo galutinai tikslui pasiekti. Del to mūsų pastangos ir pasiryžimas tęsti kovą toliau turia augti ir didėti. Ir aukos, kurias teks mums duoti gal ir visai neilgtrukus mus nei kiek ne baugina. Nes vistiek jau atsidaro nauji garizonai, numatomos naujos perspektyvos, kurie aiškiai mums sako, kad arti yra žadėtos žemės krantas, ir mūsų krūtinėse gimsta daug viltingo džiaugsmo. Ir tas džiaugsmas dėl mūsų Tėvy-nės ateities dar labiau didėja, kuomet mes numatom, kad artimiausioj ateity Jūs ir mūsų pastangomis mes sukursime vieną galiną krikščionių darbininkų organizaciją, kuri bus Kristaus idejų ir Lietuvos darbo žmonių reikalų sargyboje. Mes tikime, kad Jūs, Bro-liai darbininkai, padėdami, Lietuvos darbo žmonės neilgtrukus užbaigs ilgas škausmo kovas. Tuomet Jūs ir mes, broliškai padavę viens kitam ranką galėsime visiškai atsiduoti ramiam kūrybos darbui. Tuomet Jūs ir mūsų krūtinėse, visų Lietuvos darbo žmonių krūtinėse gims didžiausias džiaugsmas,— darbo kūrybos džiaugsmas. Ir ant senų mūsų brangios Tėvyne's griuvėsių pražydės tuomet naujas, gražus gyvenimas!

Del to, te gyvuojia Amerikos Lietuvų Darb. Sąjunga!

Te gyvuojia Amerikos Lietuvų Krikščionių darbininkų ir Lietuvos Krikščionių darbininkų organizacijų vienybė!

Te gyvuojia Lietuvos darbo žmonių Respublika! Valio!

K. Ambrozaitis,
St. Seimo narys.

Už Lietuvos Darbo Federacijos Vyriausiojo Sekretoriato Pirmininką.

V. Beržanskis,
St. Seimo narys.

Už Sekretorių.

Priešas. Ši raštą-pasveikinimą atvežė M. Bagdonas, Lietuvos St. Seimo narys ir jis perskaitė LDS. seime. Šiomis dienomis Bagdonas tą raštą atsiuntė indėti "Darbininkan."

SVARBUS PRANEŠIMAS.

L. Vydiū N. Y. ir N. J. apskriti suvažiavimas įvyks nedėlio, spalio 9 d. 1921 m. Paterson, N. J.

Tai-gi gerbiama knopės malonė prisijusti delegatus, nes šimie suvažiavime turime aptarti daug svarbių dalykų, kurie būtina reikalingi del mūsų brangios organizacijos. Todėl pasigedaujame, kad kiekviena-knopa prisijustų knodangausiai savo atstovų.

Prie V. A.

VIETOS ŽINIOS

EXTRA!

SVARBUS PRANEŠIMAS.

Rugsėjo 19 d., 8 m., jau padarėm autaritį raštu su Dangaus Vartų (Gates of Heaven) parapija, kad nuo 1 d. spalio, 1921 m. nuosavybė po num. E. 7th Str., kur kitados gyveno a. a. kun. Gričius, nuo minėtos dienos pereina į lietuvių rankas, tai yra, tampa Sv. Petro lietuvių parapijos nuosavybe. Sufartis padaryta su tokiomis sąlygomis: Dangaus Vartų parapijai reikia atmokėti \$3000, 500.00 turi būti atmokėta 1 d. spalio, 8 m., o likusieji 2500.00 bus atmokami po 500.00 kas metai. Reikiama juos reiks atmokėti laike 5 metų. Už tuos pinigų reikės mokėti 5 nuosimtis. Dar yra 3600.00 morgiečių mokėti bankai. Iš viso, atgautas nuosavybė lietuviams kainuoja 6,600.00. Žemės yra 14, 728 ketvirtainės pėdos. Ant tos žemės yra daili ir patogi svetainė del šokių ir įvairių susirinkimų: jos plotis — 24 pėdų ilgis — apie 90 pėdos; yra namas kurio apačia paskirstyta į klubų kambarius viršuje yra apie 5 kambariai del gyvenimo tos nuosavybės prižiūrėtojo. Visas namas ir svetainė yra šildomi garu (steam heat) ir apšviesti elektra. Pagal mano apskaitinimo šį vietą verta apie \$15,000.00.

Kaip man atėjo mintis šią vietą atgauti nuo airių.

Man gyvenant arti šios vietos, tankiai tekdavo pamąstyti kad čia juk yra lietuvių nuosavybė, o airiai ją naudoja. Taip vieng kartą nuejau pas musų gerb. kleboną, kun. K. Urbonavičių pasikalbėti, ar nėra kokio būdo bei kelio, kad mes tą žemę galėtume atgauti. Gerb. kun. Urbonavičius atsakė, kad tai sunkus darbas. Bet aš priminiau jam, kad galima. Ir pats pradėjau dirbti.

Aš pirmiausiai tai inėšiau laike Sv. Jono Ev. dr. jos susirinkimo. Visi noriai tą su mieu noru priėmė. Ir taip perėjau per draugijų susirinkimus sutaisęs tam tinkamą petiją, kur 11 draugijų pasirašė pridedamas savo antspaudas ir pažymėdamos kiek narių kiekviena turi. Kuomet petija buvo gatava, tai vėl kilo abejonė, kad Kardinolas nenorės su manim kalbėtis, nei musų klausyti. Taip mąstydamas, birželio 29 d. 1921 m., nuešiau savo petiją, bet neradęs Kardinolo namie palikau šiaip kunigui. Po poros savaičių gaudu laišką nuo Kardinolo sekretoriaus, kad Kardinolas nori mane matyti. Taip mes trise nuėjome pas jį. Jis mus priėmė labai mandagiai ir parodė musų petiją, taipgi parodydamas, kad Dang. Vartų parapija daug pataisyti toje vietoje už kuriuos užkokojo 6,877.00, o už nuosimtus ir kitų lėšų buvo 1,558.00, taip kad iš viso pasidaro 8,435.00.

Jis kalbėdamas pasakė, kad šitokiam atsitikime abi pusės turėtų pralaimėti ir kad iki cento negalima atsilyginti. Jis paprašė, kad mes apsistumėm Dang. Vartų parapijai atmokėti 4,000.00 ir atmušdamas už randas 2,000.00 mums jau dovanojo 2,435.00. Bet mes šiuo kartu nieko nesakėm, nes mes panorėjom pamatyti, kur tie pinigai buvo išleisti. Mes apžiūrėjė antrą kartą nuėjome ir dar 1,000.00 išsiderėjom. Tai beliko tik 3000.00 užmokėti Dang. Vartų parp. Dabar klausimas už ką tuos 3,000.00 reikia mokėti? Randasi agitatorių, kurie mano kad Dang. Vartų parp. gauna tuos pinigus už dyką. Bet aš prirodysiu, kad Dang. Vartų parapija tikrai tiek išleido del šio nuosavybės, ir tie, kurie kalba leidžia tarpe parapijonų turės nutilti, ypač J. Adomavičius, kurs

vis priešingas geriems užmąmams.

Trumpa istorija atgauties nuo airių žemės.

Apie 1894 met., a. a. kun. Gričius tapo įventintas Sv. Jono Seminarijoje ir paskirtas So. Bostono lietuviams.

Iš pradžių visi lietuviai dar būvosi išvien ir 1895 m. gruodžio 2d. lietuviui nupirko vietą po 492 E. 7 St., už 6,700, įmokėdami 1500.00. Taiigi liko morgiečių 5,200.00. Vėliau lietuviui susipyko su a. a. kun. Gričiumi ir matydami, kad negali jo nuo vietos pašalinti, nes buvo namas ir jau jis tame name gyveno, bet lietuviui pirkto žemės kitur ir pastatė darbinę bažnyčią be pagalbos jokio kunigo ir ji buvo uždaryta apie 3 metus, nes a. a. Arcivyskupas norėjo čia kun. Gričių įstatyti, bet lietuviui nepasidavė. Kun. Gričius ant šios žemės gyvendamas labai mažą liet. dalį taturėjo, kurie pas jį lankėsi. Čia buvo mažas namukas kurį jis perdirbo į koplytėlę ir joje laikė pamaldas. (Mat ant šios žemės buvo du namukai.) Nelaimė atsitikus koplytėlei sudegė ir morgiečius savininkas gavo \$1000.00. apdraudus ir kun. Gričius atmokėjo 600.00, taip, kad viso atmokėta buvo 3,100.00, o 3,600.00 liko iki šiol. Po sudegimo a. a. kun. Gričius pasistengė sau pasistatyti kitą bažnytelę ir padidino sau namą. Del tų statymų jis išleido tarp 7000. ir 8000.00. Jis čia pragyveno apie 17 metų ir pridėjo apie 9,600.00. Lietuvis 1500. ir Dang. Vartų par. prisidėjo apie 6,877.00, taip, kad pasidaro 17,977.00, o dar pridėjus lėšas, kurias Dan. Var. par. pridovoda 1,558.00 tai pasidaro 19,535. Ir dar randasi tokiu kurie sako kad 6,600.00 perdaug mokama. Kur dabar yra šv. Petro lietuvių bažnyčia ir klebonija tai už vien žemę mokėta 12,500.00, o žemės tėra tik 14,061 ket. pėdų o ant 492 E. 7th Str. yra 14,728 ket. pėdų ir dar namas su gražia svetaine, kur lietuviams tereikia užsimokėti 6,600.00.

Kaip šį nuosavybę pateko...

alrams.

Dar a. a. kun. Gričiui čia bebūnant, tai nekūrį laiką šv. Petro lietuvių parapija mokėjo visokias išlaidas (expense) už tą žemę, nes ji skaitėsi lietuvių nuosavybe, gi kun. Gričiui jį neužmokant šį parapija turėjo mokėti, bet kun. T. Žilinskas nieko nesiklausęs sudėjo visas bilas tos žemės ir pasiuntė Kardinolui, pašakdamas, kad jis daugiau tos žemės bilų nemokės. Tas visas bilas Kardinolas pasiuntė Dangaus Vartų parapijai ir sykiu tą nuosavybę priskirdamas prie tos parapijos. — A. a. kun. Gričiui išvažiavus, apie 9 metai atgal, Dan. Var. parp. laikė tą nuosavybę iki dabar. Tai mat tas viskas įvyko per kun. T. Žilinską. Airiai gi nemanydami, kad lietuvių čia kada reikalaus šios vietos darbe daug pataisyti, už ką dabar mes turime atmokėti, nors ir ne už viską — kitus mums dovanojo. Visgi negalima rugoti už tai bet tik padėkoti.

EXTRA SVARBUS SUSIRINKIMAS

A. L. R. K. Federacijos 3-čio skryniaus susirinkimas 29 rugsėjo, Sv. Petro parap. pabažnytinėj svetainėj, 8:00 val. vakare. Visų draugijų atstovai ir veikėjai yra kviečiami ant šio susirinkimo, nes yra labai daug svarbių dalykų kuriuos reikia neatbūtinai apsparstyti. Beto da bus raportas iš Federacijos Seimo. Delegatai sako, kad daug turi ko papasakoti susirinkimui. Todel ant šio susirinkimo visi kas gyvas ir rupi tautos reikalai — ateikite.

Dangus pyksta ant mūsų už mūsų nuodėmes, o žmonės už mūsų dorybes.

Talmudas.

PARSIDUODA GROSERNE IR BUCERNE.

Labai patogioji vieta, lietuviams apgyventoj, prie pat lietuviškos bažnyčios. Taipgi ir arklų su visu vežimu. Savininkas išvažiuoja Lietuon. Parsiduoda visai pigiai. Kas tuomi indomaujate, kreipkitės "Darbininko" Administracijon.

JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS

"ŽELMENIJA"

Nr. 1.

Botonikos mokslo žurnalas, leidžiamas kas trečią mėnesį.

"ŽELMENIJA" yra šios rūšies lietuvių vienintelis žurnalas.

"ŽELMENIJA" No. 1 (pirmas) su pavelskiais. Tūlo 400. savitų lietuvių augmenų — "žolų" vardai.

"ŽELMENIJA" prenumeras to kaina Amerikoje ir užsienio metams \$1.00. Pavienio numerio kaina 50c. Užsirašykite "ŽELMENIJA".

ADRESAS:

P. A. JATUL,

P. O. Box 2128,

Boston, Mass.

ATYDA!

SCENOS MYLĖTOJAMS.

Idant tinkamai perstačius teatralius veikalus, reikalinga įsigyti naujas scenerijas. Reikalaujantiems patarnausiu sąžiningai.

JONAS J. STOKUS,
Diman Vocational School
Fall River, Mass.

VALDEJAUSO BIRNIEV, JEBASO DR-JOS VALDYBOS ADRESAI

PIRM. — Antanas Kmitas,
284 Fifth St., Boston 27, Mass.
VICE-PIRM. — Juozas Andriulinas,
273 Fourth St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — Vincas Valdimonius,
178 Bolton St., Boston 27, Mass.
FIN. RAST. — Pranas Sinkovicius,
182 Bowen St., Boston 27, Mass.
KASIBIRIUS — Jurgis Kanavičius,
174 Bolton St., Boston 27, Mass.
MARŠALK. — Pranas Lankovicius,
405 E. 7th St., Boston 27, Mass.
Sustinkinimai laikomi kas pirmą nedidelį kiekvieno mėnesio 3 val. po pietų Sv. Petro Bažnytinėj salėj, So. Boston, Mass.

SV. JONO SV. EL. PARALIMNĖS DR-STB VALDYBOS ADRESAI.

PIRM. — M. Šlobo,
639 E. 7th St., So. Boston, Mass.
VICE-PIRM. — P. Telieška,
180 Bowen St., So. Boston, Mass.
Dr-je laiko susirinkimus kas trečią nedidelį 2-4 val. po pietų Bažnytinėj Svetainėj.
PROT. RAST. — E. Luitis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — M. Karčiūnaitis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
KASIBIRIUS A. Naudėkimas,
18 Vinfield St., So. Boston, Mass.
MARŠALK. — Steponas Navickas.

D. L. K. KRISTUČIO DR-JOS VALDYBOS ADRESAI, BOSTON, MASS.

PIRM. — Motiejus Veresckas,
41 Gates St., So. Boston, Mass.
VICE-PIRM. — Juozas Biškops,
307 E. 9th St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — Ant. Modiejunas,
450 E. 7th St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Kavaliūnas,
209 E. Cottage St., Dorchester.
KASIBIRIUS — Andrius Jalučkas,
307 E. 9th St., So. Boston, Mass.
MARŠALK. — Antanas Grudis,
150 Bowen St., So. Boston, Mass.
D. L. K. Kristučio dr-je laiko nedidelius susirinkimus kas pirmą nedidelį kiekvieno mėnesio po No. 604 Washington St., Boston, Mass. 6-7 val. vakare. Atėdami drauge ir naujų dr-ju savim atneškite prie musų dr-ju prisirašyti.
Pomeritinis moka \$200.00. Pateiktas moka dvidešimto iki pasveikimo.

Broadway Theatre

PAN-UTARN-SERED.

Rugsėjo (Sept.) 26-27-28

Norma Talmadge—

"Zenkias ant Dury."

BROADWAY SAVAITINIS ŽINYNAS.

Komedija—

"Robinson's Trauseau."

Lew Cody—

"Pavojingas laikas"

praleidimas."

KETV.—PŲM.—SUBATOS

Rugs. Sept. 29-30, Spal. Oct. 1

Constance Talmadge—

"Pavojingas Bixnis"

BROADWAY SAVAITINIS ŽINYNAS.

Komedija—Herald Lloyd—

"The Fall Guy"

A Lois Weber Production—

"Kas vertas tuo tarpu."

NEDELIONIS DIDELIS KONCERTAS.

Prasideda nuo 7-tos ir tęsiasi iki 11-tos val. vakare.

BROADWAY (Šale Pašto) SOUTH BOSTON.

Ar Jus Kankina Pleiskanos? NAUDOKITE Ruffles Ar Jus Gavo Oda Nakti? NAUDOKITE Ruffles Ar Jus Plauka Slinka? NAUDOKITE Ruffles Ar Jus Norite Apsaugoti Jus? NAUDOKITE Ruffles Užlaikymai savo plaukus švelniai ir tankiai NAUDOKITE Ruffles Užlaikymai gėlos odos sveikatai ir tarsi NAUDOKITE Ruffles

Ruffles galima gauti visose aptiekose po 65c. butelį, arba tiesiog išsiųsti per paštą už 75c. butelį.

F. AD. RICHTER & CO. Brooklyn, N. Y.

United States Lines

Generalist agent of CENTRALINES ir RYTINES EUROPOS North German Lloyd Bremen

IS NEW YORK tiesiai į BREMEN—DANZIG
Laivai plaukia į LIEPOJŲ per Danzigą. Tiesus persilaimynias nuo laivo ant laivo.

HUDSON Spalio 15 ir Gruodžio 3
PRINCESS MATOIK Spalio 22 ir Gruodžio 10
POTOMAC Lapkričio 5 ir Gruodžio 24

IS NEW YORK'Ų į CHERBOURG—BREMEN.
AMERICA Rugsėjo 28, Lapkričio 1 ir 29
GEORGE WASHINGTON Spalio 4, Lapkr. 8, Gruodžio 8

Kreipkitės pas Agentus

UNITED STATES LINES

99 State Street, Boston, Mass.

MOORE & McCORMACK COMPANY, Inc.
ROOSEVELT STEAMSHIP COMPANY, Inc.
UNITED AMERICAN LINES, Inc.
Managing Operators for the United States Shipping Board

BALTIJOS AMERIKOS LINIJA

Tiesi kelionė į LIETUVĄ PER PILIAVĄ (Karaliaučiaus prieplauką)

Arba per LIBAVĄ, HAMBURGĄ—EITKŪNUS

Siuomi linksma mums pranešti, kad mes pasidarbavom idant mūsų paslažieriai, o ypatingai Lietuvis, galėtų keliauti Stalutį ir Piliavą. Lietuvis, važiuojanti į Piliavą, aplenkia Lenkų juostą (Koridora) ir privalo turėti tikrai lietuvišką pasportą; jokių vėzų nereikia. Susistėmas su Piliava tai yra nauja šaka mūsų reguliariško susistėmo su Hamburgu, Danzigu ir Liepojom, o del Lietuvių tai trumpas ir parankus kelias namon dsiigauti.

DIDELI DVEJŲ SRIUBŲ PASTO LAIVAI IŠPLAUKS:
ESTONIA Spalio 6 | LITUANIA Lapkr. 2
POLONIA Spalio 19 | LATVIA Lapkr. 9

Taipgi naujas tiesioginis kelias tarpe LIEPOJUS—DANZIG—HALIFAX, Kanada

Visi laivai turi puikius kambarius trečios klasės keleiviams. Kreipkitės prie mūsų agentų jusu, mieste.

UNITED AMERICAN LINES

JOINT SERVICE WITH

HAMBURG AMERICAN LINE

New York-Hamburg Direct

Julius ROTTENBERG, Inc.,
260 Hanover Street, Boston, Mass.

Trumpas susisiekimas su visom dalim Europos.

"MOUNT CARROLL" Rugsėjo 29
"BAYERN" Lapkričio 6
Laivai iš New Yorko išplaukia nuo Pier No. 86, North River—gate West 46th Street.

Sveikiname, dėsingiausiai trunkantį laukia Cuxhaven su prilygusiais lietuvių perkabinėtois, 273 svarni bagažinus leidžiama vežti iki rubelės.

Kajutos su 2, 4 ir 6 lovom ant visų šly laivų. Specialiai valgymai, rukymų ir sėdėjimui kambariai ir visai nustatėjomui dūnit skieimui tikrai 3-čios klasės pnsžieriams. Užregistravimui vietos rusykite i bile agentų arba

CUNARD-ANCHOR

Didžiausi, Gražiausi Pasauly

Laivai, Kaunas Apetijimas

Su Kelėvyklis.

Ten Yra Vietinis Agentas Jusu Miesto

Ar netoli Jo.

Į Lietuvą, Lenkiją, Ukrainą ir

visas Baltiko Valstijas, TIESIAI

į HAMBURGĄ.

SAXONIA — SPALIO 29

Cabin \$145. 3-čia klasa \$100.

Taksu \$5.00.

Per Cherbourg Southampton

Liverpool ir Glasgow

ALBANIA Rugsėjo 27

ALGERIA Spalio 1

AQUITANIA Spalio 4

EMPEROR OF INDIA Spalio 6

Per Angliją ar Hamburgą į

DANZIG \$110.00—LIBAU \$120.00

HAMBURG \$100.00.

PUIKŲ NAMAI.

3 šeimynų 15 kambarių, su vaniomis, šiluma ir piazais City Point ir kitas 3 šeimynų, 17 kambarių su visomis vigaomis, su šiluma ir iš pryskalo ir užpakalio piazais, ir 2' automobilijų garažius. Abu namai turi būti paruošti iki 1 Spalio (October). Prekė ir išlygos labai geros.

LIETHUANIAN AGENCY.

A. IVASKEVICIUS,

361 W. Broadway, South Boston.

Tel. S. Boston 605.

SV. KAZIMIERO R. K. DRAUGIJOS

VALDYBOS ANTRAŠAI

SO. BOSTON, MASS.

PIRM. — Jonas Pranaitis,

524 E. 6th St., So. Boston, Mass.

VICE-PIRM. — J. Andriulinas,

273 — 4th St., So. Boston, Mass.

PROT. RAST. — V. J. Jakštas,

147 H St., Boston 27, Mass.

FIN. RAST. — Juozas Juška,

Merycliff Academy

Arlington Heights, Mass.

12D. — Leonas Svagdis,

111 Bowen St., So. Boston, Mass.

12DO GLOBEJAI — J. Grubinskis,

5 Jay St., So. Boston, Mass. ir

Antanas Kmitas,

284 6th St., So. Boston, Mass.

MARŠALK. — Povilas Laučka,

61 Story St., So. Boston, Mass.

Draugijos antrašas reikale:

806 Broadway, So. Boston, Mass.

Draugystės susirinkimai laikomi kas

antrą nedidelį mėnesio 1-4 val. po

pietų Bažnytinėj salėj ant 5 gt., So.

Boston, Mass.

Reikalavimai

Reikalavimų kainos 2c. už 5c.

4c. už kiekvieną sykį.

Toledo. Computing SVARS.

TYKLES ant pardavimo. Beveik

naujos delei krautuvės. Svarts-

tyklės galima matyti 764-4th

St., Corner M St., So. Boston.

Pateikau pusseserį Jureviciūtį,

taipgi tetos Jurevicienes, paeinančių

iš Kauno rėd., šiaulų apst. Girdėju

kad nebuvo pusseseris randasi Ameri-

ke. AS laiba norėčiau su jumis susi-

rašyti Lietuvoj arba Amerikoj, Todel

meldžiu atsiųskiti sekantį antraštą:

ANTANAS A. BUKNIS,

8065 Witi St., Detroit, Mich.

GERA SVEIKATA YRA DIDŽIAUSIA LAIME.

Be jos mes negalime gyvenimui liks-

mat praleisti. Kada mes susergam yra

labai svarbu kad tuojau pas gerą ir

prityrusį daktarą nuotėmėm, kuris si-

no kaip sveikata galima išuogėdian-

siai sugrąžinti.

Atsiekanti priežiūra pagelne tavo

gyvenimo metus ir juos laimingais pa-

daro.

AS gėdau kaip nauding tarp ir užst-

senėjusias ligas per daugelį metų ir

mano prityrmas mane išmoko kaip

kuogrečiančiai išvartyti ligas ir suteik-

ti mano ligoniams gerą sveikata i

trumpajai laiką su lengviausiu būdu

ir už mažiausią kainą.

AS KINAU KAIP

ir mano ofis yra pilnai aprūpintas

su viskuo ką tik reikalinga darbu.

Taigi nežinint kaip svarbi tavo liga

kelet sveikatos. AS esu pasirengęs tau parodyti ką galu padaryti, ir

jeigu tu pasiduos po mano priežiūra, aš galėsiu tave sveiką padaryti

ti taip kaip ir šimtus kitų, kurie yra ant naujo kello sveikatos ir ku-

ria bus sveiki taip kaip tu!

Mano klinika, plotis ir elvisms prieinama. Patsimano žuoda apst.

DR. MORONEY, 220 Tremont Street, Boston, Mass.

Ofiso valandos: nuo 9 r. iki 3 r. v. Nedėliomis: 10 r. iki 5 r. p.

DR. J. C. LANDZIUS

(KRYMOUR)